

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **KATA, a. s.**, se sídlem Pilníkov 397, zastoupený Mgr. Marianem Pavlovem, advokátem se sídlem Malé náměstí 125, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 20. 8. 2013, č. j. 59 A 68/2011 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 20. 8. 2013, č. j. 59 A 68/2011 - 35, zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 21. 7. 2011, č. j. KULK 56150/2011/ODL/42, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzen platební výměr č. 3/2011 Městského úřadu Lomnice nad Popelkou ze dne 29. 4. 2010, č. j. MULO 415/2011/3 o vyměření místního poplatku za jiné technické herní zařízení povolené ministerstvem financí za období od 15. 10. do 31. 12. 2010 a od 1. 1. do 31. 3. 2011 v celkové výši 129.360 Kč. Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že stěžovatel čerpal jen z gramatického výkladu zákona a zcela opomenul výklad systematický, a zejména teleologický, který zkoumá normu z hlediska smyslu daného ji zákonodárcem. V ust. § 1 písm. g) zákona č. 565/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“) je užitý pojem „jiné technické herní zařízení povolené ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ legislativní zkratkou, jejímž jediným logickým a smyslu zákona odpovídajícím výkladem je výklad užitý

správními orgány. Toto ustanovení, vzato izolovaně, dává na roveň z hlediska poplatkové povinnosti „jiné technické zařízení“ a „výherní hrací přístroj“. Činí tak, i s přihlédnutím k teleologickému výkladu ust. § 2 písm. e) zákona č. 202/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), neboť jinak by připojení pojmu „jiné technické herní zařízení“ postrádalo smyslu. Je nesporné, že hrací přístroj a videoloterijní terminál jsou po stránce technické zařízení rozdílná. Zatímco hrací přístroj je kompaktní zařízení, ve kterém je technicky spojena jak část, na které se hra přímo realizuje, tak i část, která generuje výhru, tak videoloterijní terminál (jiné technické herní zařízení) postrádá z tohoto pohledu technické kompaktnosti, protože koncová herní stanice, na které je hra hráčem realizována, je jen součástí rozvětveného systému, který teprve ve své centrální části (v centrálním počítači) výsledek hry generuje. Takové zařízení proto sice nemůže být pokládáno za zařízení podle ust. § 17 odst. 1 zákona o loteriích (postrádá kompaktnosti), ale je zjevně podřaditelné pod „širší“ pojem podle ust. § 2 písm. e) citovaného zákona. Je tedy ústavně konformní, aby i ministerstvem povolený videoloterijní terminál byl zatížen místním poplatkem. Tento názor zaujal výslovně i Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, v němž vyslovil závěr, že nic nebrání tomu, aby videoloterijní terminály byly podřazeny pod širší definici podle ust. § 2 písm. e) zákona o loteriích, a tedy pod ust. § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích. K námitce, že by mělo podléhat poplatku jen centrální zařízení a nikoli jednotlivé videoloterijní terminály, krajský soud uvedl, že pouhá rozdílnost technických systémů není pro posouzení věci stěžejní. Institut místního poplatku má společný jeden charakteristický znak, kterým je, že poplatníkem sledovaný výsledek (účel) nastává na území obce, která je oprávněna k nařízení a vymáhání místního poplatku. Není proto podstatné místo, kde je výsledek hry počítačově generován, ale místo, kde se osoba fyzicky hry přímo účastní. Proto také je také hra, či jen pouhý fakt povolení k provozování, předmětem místního poplatku, který je příjmem veřejného rozpočtu obcí, která je zatížena i negativními důsledky her. Tento závěr není v rozporu s ust. § 50 odst. 3 zákona o loteriích, podle kterého ministerstvo hru jako celek povoluje a současně v odůvodnění rozhodnutí i specifikuje umístění jednotlivých terminálů jednoho a téhož herního systému, jak je tomu i v dané věci.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že termín „jiné technické herní zařízení“ je termínem neurčitým, který v zákonné úpravě není uveden. Není řádně definován ani v zákoně o místních poplatcích a ani v zákoně o loteriích. Proto nelze ukládat příslušné poplatky, neboť není jednoznačně specifikováno a určeno, co je předmětem poplatku. Zodpovězení této otázky přitom stěžovatel považuje za stěžejní. V napadeném rozsudku však nebylo postaveno najisto, co je předmětem zpoplatnění, tedy co je jiným technickým herním zařízením. Krajský soud se s touto námitkou řádně nevypořádal, když v odůvodnění pouze uvedl, že podstatné je, v jakém místě se hra hraje, ale nezkoumal již podstatu technického herního zařízení. Podle platné právní úpravy je zpoplatněn provoz „jiných technických herních zařízení“, které povoluje příslušné ministerstvo. Současná právní úprava již ovšem nestanoví, co se tímto pojmem rozumí. Podle smyslu právní úpravy by tímto jiným technickým herním zařízením mělo být zařízení, které umožňuje hru. V daném případě je zařízením, které umožňuje hru, a které je zároveň povoleno ministerstvem, celý centrální loterijní systém. Tento centrální loterijní systém se skládá z jednotlivých komponentů. Konkrétně se jedná o centrální řídicí jednotku, místní kontrolní jednotky a koncové interaktivní videoloterijní terminály (dále

pokračování

jen „IVT“). Pokud tedy má být předmětem poplatku technické herní zařízení, které umožňuje hru, musí to být celý loterijní systém a nikoliv pouze jednotlivé terminály, neboť ty samy o sobě hru neumožňují. Krajský soud se tak ani nezabýval tím, že mají být zpoplatněny jiná technická herní zařízení, která mimo to, že umožňují hru, jsou povolena ministerstvem, a nikoliv jen koncové IVT. Ministerstvo financí povoluje hru prostřednictvím centrálního loterijního systému. Nepovoluje tedy jen koncové IVT, ale povoluje hru přes centrální loterijní systém, jehož součástí je i IVT. Pokud by byl názor krajského soudu správný, pak by vyvstala otázka, proč nedochází ke zpoplatnění i dalších komponentů centrálního loterijního systému. Centrální řídicí jednotky a místní kontrolní jednotky jsou také pouze součástí centrálního loterijního systému, stejně jako koncové IVT, ale zpoplatnění nepodléhají. V napadeném rozsudku chybí zdůvodnění, proč se za jiná technická herní zařízení považuje výlučně koncový IVT. Z povolení vydaného ministerstvem financí jednoznačně vyplývá, že předmětem povolení v žádném případě nejsou koncové terminály, a tudíž tyto koncové terminály nemohou být předmětem místního poplatku na základě vyhlášky, resp. zákona o místních poplatcích. Je naopak zřejmé, že ministerstvo financí povoluje podle ust. § 50 odst. 3 zákona o loteriích vždy hru provozovanou prostřednictvím jednoho funkčně nedělitelného centrálního loterního systému. Podle názoru stěžovatele byla tato otázka krajským soudem bez dalšího zcela pominuta, byť ji v žalobě uváděl jako námitku stěžejní. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Klíčovou právní otázkou v dané věci je výklad pojmu „jiné technické herní zařízení“, a to s ohledem na fungování IVT jako koncových zobrazovacích jednotek technického zařízení centrálního loterního systému. Relevantním ustanovením, které bylo v projednávaném případě aplikováno, je ust. § 10a zákona o místních poplatcích.

Podle citovaného ustanovení podléhá poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku. Poplatek za výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí platí jeho provozovatel. Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1.000 Kč do 5.000 Kč.

Touto otázkou se již Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v rozsudku ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013 - 26, v němž dospěl k závěru, že IVT představuje „jiné technické herní zařízení“ ve smyslu ust. § 10a zákona o místních poplatcích a že zpoplatnění podléhá každý koncový terminál, nejen centrální loterijní jednotka. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl:

„[A]by bylo možno považovat technické zařízení za tzv. „jiné technické herní zařízení“ ve smyslu zákona o loteriích, musí takové zařízení do určité míry naplnit vlastnosti výherního hracího přístroje obsažené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o loteriích. Tyto vlastnosti však nelze dovozovat primárně z technických parametrů přístroje, jak činí stěžovatel, nýbrž především z jejich funkce. V opačném případě by zákonodárce mohl novelizovat a rozšířit dotčené ustanovení zákona o loteriích a nikoli zákon o místních poplatcích. (...) [S]vým postupem zákonodárce dal jasně najevo vůli postavit na roveň hrací přístroje a interaktivní videoloterní terminály jakožto „jiné technické herní zařízení“, a to právě z hlediska poplatkové povinnosti potencionálně stanovené místní samosprávou. (...)

Nejvyšší správní soud navíc připomíná, že v případě interpretace nabízené stěžovatelem by posuzovaný místní poplatek fakticky ztratil smysl, protože pokud by za jednotku, z níž se odvádí poplatek, byla považována pouze centrální loterní jednotka, pak by mohli provozovatelé interaktivních videoloterních terminálů umístit v dané obci nespočet konečných přístrojů určených pro hru a naprosto by tak byl popřen smysl a účel daného poplatku a přijatých norem. Podobně by daná interpretace kolidovala s judikaturou Ústavního soudu (srov. např. Pl. ÚS 56/10, publ. pod č. 293/2011 Sb. – N 151/62 SbNU 315). Proto Nejvyšší správní soud naprosto souhlasí s krajským soudem, že z hlediska poplatkové povinnosti není rozhodné, na jakém principu a prostřednictvím čeho je povolená loterie provozována, ale především její vnější forma zpřístupněná uživateli. Do této logiky proto zapadá zpoplatňování videoterminálů vždy v závislosti na jejich konkrétním počtu, a to právě proto, že právě s těmito koncovými videoterminály přichází do kontaktu uživatelé her.

K naposledy uvedenému se také váže otázka, zda v případě stanovení, vyměření a výběru dotčeného místního poplatku se jedná pouze o vztah mezi provozovatelem a obcí či městem, jak tvrdí stěžovatel, a nikoli o vztah mezi provozovatelem a hráčem jako takovým, kdy je právně bezvýznamné, jaký dojem má hráč z koncových terminálů, případně zda je může zaměnit za výherní hrací přístroje. Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že stanovení poplatku je dáno veřejnoprávním vztahem a že tento vztah je uskutečňován mezi veřejnoprávní korporací (obec) a provozovatelem. Stěžovateli však nelze přisvědčit v tom, že u tohoto poplatku je vyloučena regulatorní pravomoc obcí, neboť akceptuje toliko jeho fiskální funkci. Takovýto výklad je čistě formalistický a neodráží smysl a účel dané právní úpravy. Správce poplatku totiž při stanovení a vyměření poplatku může (ba dokonce musí) vycházet z konkrétních reálií, protože pouze tak naplní při stanovení a vyměření poplatku zásadu dobré správy. Pokud tedy s ohledem na fakticitu podoby a provozu výherních automatů (jakožto výherních hracích přístrojů) a interaktivních videoloterních terminálů (jakožto „jiných technických herních zařízení“) tyto považuje za přístroje fakticky totožné a při stanovení místního poplatku vychází ze znění zákona a dotčené obecně závazné vyhlášky, nelze proti jeho postupu nic namítat. Ve skutečnosti totiž primárně nejde o to, zda může dojít k „vizuální záměně“ terminálů s hracími přístroji, nýbrž o regulaci stejného jevu obcemi (byť realizovanému poněkud odlišnými technickými prostředky), který tyto obce zpravidla a z velmi dobrých důvodů považují za negativní až nebezpečný.“

Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal důvod pro odchýlení se od uvedeného právního názoru a vzhledem k tomu, že rozsudek krajského soudu je s ním v souladu, není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti.

pokračování

Vzhledem k výše uvedenému důvodu Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Učinil tak postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 17. dubna 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu